

Visningen, vecka 2: Planen och berättelsen

Texttyp: Berättande text · åk 4–7

I pass 3 visar du de tre första stegen och skriver första meningen, och i pass 4 skriver du vidare. Säg stegens namn medan du gör dem, och peka på dem på bladet Planen. Tre saker ska höras: läsaren först, en lapp åt sidan för läsarens skull, och att du kör fast och säger vad du gör då.

Du gör	Du säger högt
Pass 3. Skriver på tavlan: Sixten, 6 år. Skriver på första lappen: "Sixten ska skratta"	"Tänk. Sixten läser. Han gillar grävmaskiner, och han ska skratta. Det skriver jag först."
Skriver tre lappar: "Vaktmästaren tappar nycklarna", "Sixten sänker skopan" och "Grävmaskinen går sönder"	"Planera. Jag skriver allt jag kommer på som kan hända. Sedan väljer jag."
Håller upp lappen "Grävmaskinen går sönder", och lägger den i rutan Åt sidan	"Vill Sixten vara med om det? Nej. Han sa att det är läskigt när saker går sönder, och han ska skratta. Den lägger jag åt sidan."
Skriver en lapp till, "Sixten får tuta", håller upp den och gör som gruppen säger	"Vill Sixten vara med om det? Vad säger ni? Varför?"
Lägger lapparna i ordning och numrerar dem	"Var börjar jag? Där Sixten kan se något framför sig: en gul grävmaskin mitt på skolgården."
Berättar för en elev, som har kortet Läsarens frågor	"Säg. Fråga mig det du inte får veta. Vaktmästaren tappar nycklarna i gropen. Sixten klättrar upp i grävmaskinen och får upp dem."
Svarar eleven, som frågar hur det känns. Pekar annars på kortets tredje fråga. Skriver svaret på en ny lapp: "Tungan sticker ut"	"Det pirrar i magen, och tungan sticker ut. Det ska med."
Vänder dig till gruppen, och skriver elevernas svar på tavlan	"Vad sa jag allra först? Vad gjorde jag med lappen om att grävmaskinen går sönder?"
Skriver första meningen på blädderblocket	"Skriv. Mitt på skolgården stod en gul grävmaskin."
Pass 4. Skriver om nycklarna och Sixten som klättrar upp. Stannar med pennan i luften	"Nu kör jag fast. Jag tittar på tavlan. Vem läser? Sixten. Vad undrar han? Hur det känns."
Skriver vidare, med den nya lappen	"Det pirrade i magen, och tungan stack ut ur mungipan. Nu märker Sixten hur det känns."
Skriver slutet och läser hela berättelsen högt	"Hur går det? Nycklarna kommer upp, och Sixten får tuta. Det var kortets fyra frågor."

Till läraren	
Pass 3 och pass 4	Sixten är ett exempel: han tycker att det är roligt när vuxna gör fel. Byter du honom mot ett barn som du har intervjuat, skriver du egna lappar och en egen berättelse, med dagens mening ur den. Lägger gruppen "Sixten får tuta" åt sidan, slutar berättelsen när nycklarna kommer upp. Har gruppen fler än sex elever, ritar du de två rutorna från bladet Planen på tavlan och skriver lapparna stort, på halva A4-ark.
Din text	Mitt på skolgården stod en gul grävmaskin. Vaktmästaren skulle laga ett rör, men han tappade nycklarna rakt ner i gropen. Plopp, sa det. Då klättrade Sixten upp i grävmaskinen. Det pirrade i magen, och tungan stack ut ur mungipan. Sakta, sakta sänkte han skopan. Upp kom en hög med lera, och överst låg nycklarna. "Nu får du tuta", sa vaktmästaren. Och Sixten tutade så att hela skolan hörde det.

© Niclas Fohlin. Ur Texttyp: Berättande text, <https://niclasfohlin.se/stodundervisning/texttyp-berattande-text>.